

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 4. Sapientiſimè constituta, in terris, rerum omnium viciſitudo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

In memoriam reducite alternas cū procellis vices, quas in historia paulo prius recitata audiuiſtis. Comes Palatinus prosperitate extollitur: mox metu iterum deprimatur. Fugit in ſiliam, & latebris gaudet: ſed aduentu Cæſaris externatur. Denuò lætatur, ſe non agnoſci; & natum ſibi filium gratulatur: ſed intra paucas horas, quanto luctu, eundem amittit? Filius ipſe infans, è ſinu matris abripitur ad lanienam. Inde tamen liberatus, in Ducis filium adoptatur. Apud hunc, cū maximè floret, in ſuſpicionem, & præſentiſſimum vitæ periculum venit. Currit ad necem, & inuenit Cæſaris filiam in vxorem. Quanta hæc eſt viciffitudo? Hæc Dei via eſt, etiam de laqueo ducentis ad diadema.

§. IV.

Sapientiſſimè conſtituta, in terris, rerum omnium viciffitudo.

De Corintho dictum eſt: *Hæc collibus atollitur, & vallibus deprimitur.* Quod & de Roma poteſt affirmari, quæ ſeptem collibus eſt celebrata. Quin & tota terra ita eſt conſtituta, vt nunc per plana, nunc per aſpera, nunc per ſumma, nunc per ima ducat; nunc prata, nunc flumina, immo tota maria euntibus

tibus obijciat. Hac inæqualitate vitæ humanæ varias vices & casus, viamque ad cælum tendentiū, velut emblemate quodam, descripsit Deus. Ita homines sursum feruntur & deorsum. Maritimi mores, sunt mortalium mores; semper fluctuant; semper alternant. Tolluntur ita, vt *Iam iam tacturos sidera summa putes*. Deijciuntur ita, vt *Iam tacturos Tartara nigra putes*. Hinc, in bello, *Arcus fortium superatus est sæpissime: & infirmi accincti sunt robore; quique paulò antè pugna superiores fuerunt, iam victi triumphantur; & in contrarium triumphant, qui fuere triumphati*. Hinc *repleti prius*, ad vomitum ac satietatem, paulò post ad incitatas redacti, tanquã mercenarij pauperrimi, *pro panibus, se locauerunt: in contrarium autem, famelici saturati sunt*. Et si de mulierum ærumnis, aut superbijs est quæstio, sæpe *sterilis*, cum Sara, Anna Elcanæ, Elifabètha, *peperit plurimos: & quæ multos habebat filios, quæq; de ijs superbè alias contempfit, tanquam Niobe aliqua, infirmata est, amissione omnium liberorum. Quia Dominus mortificat, & viuificat: deducit ad inferos & reducit. Dominus pauperem facit & ditat: humiliat & subleuat. Suscitatur de puluere egenum: & de*

1. Reg. 2.

4.

Ibid. 7.5.

stercore elenat pauperem; ut sedeat cum principibus, & solium gloria teneat. Quòd planè perspicuum fuit, in Henrico Comitis Palatini filio. Usque adeò non in diuersis duntaxat, sed in eodem etiam homine hæc est diuersitas, ut acerba dulcibus temperentur, & dulcia amaris restringantur: quæ non meruit, qui acerba non gustauit. Nam per patientiæ ac Virtutis templa, ad templum Honoris gloriaq; transeundum etiam Ethnici censuerunt. Quorum est & illud: *Dy laboribus omnia vendunt.* Nec quidquam *pulchrum*, nisi *difficile*. Recta igitur est via, per laborum & aduersorum ambages. Felix, qui Fasten piscem imitatur, in cuius ore maritima aqua falsaque mox fit dulcis. Nam bona indoles amara quæq; sua dulcedine temperat, & ut Plautus loquitur, *Optimum est erumnae condimentum æquus animus.*

Vincent.
lib. 18. c.
54,

§. V.

Varij heroës, quos in varios infestosq; Casus, demisit Deus.

Hac via Deus Noë deduxit, in arcæ cererem eum includens, & lamentabile diluuium tot cognatis, tot affinibus eius, & toti Mundo inducens; sed *per contemptibile lignum iustum gubernans*, & ipso, in quem eum inclu-

Gen. 7.6.

Sap. 10.4.

inclu-